

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

Beste rozenvrienden,

Maart is de maand van de wintersnoei van onze rozen. Voor we beginnen, zorgen we dat onze snoeischaren en zagen goed scherp zijn en dat de snoeischaren goed gesmeerd zijn. Met goed verzorgde werktuigen is de klus zoveel gemakkelijker uit te voeren. Bovendien zijn de snoeiwonden glad en gaaf, zodat die snel helen.

Op de hoofdpagina van onze website, onder 'Rozen verzorgen' vind je meer uitleg over het snoeien. Het is belangrijk om eerst alle dode takken en heel oud hout weg te nemen, te zorgen dat de takken elkaar niet te dicht kruisen of tegen elkaar schuren. Verder werk je naar een open bekervormige struik door net boven een naar buiten gericht oog te knippen. Heel dunne twijgen worden sterk gesnoeid. Sterke takken mogen wat langer blijven. Het beste is om praktijkervaring op te doen tijdens onze workshop snoeien.

Na het snoeien strooien we meststoffen over de bodem. Niet op een hoopje, naast de voet van de plant. Maar strooi ze gelijkmatig uit. Dat geldt ook voor rozen op stam. Als je DCM MIX2 of een andere organisch-minerale meststof gebruikt, hark je die best door de toplaag. We voeden de bodem en de roos haalt haar voeding uit de bodem. Mochten de pas uitgelopen scheuten nat zijn, wacht dan tot ze droog zijn. Je kan dan het stof dat erop blijft hangen gemakkelijk afschudden en het risico op verbranding door te hoge mestconcentratie vermijden.

Na een fikse regenbui spreiden we best een laag compost van een vijftal centimeter uit over de grond. Zo zorgen we dat die goed vochtig blijft terwijl de meststoffen mineraliseren. Tegelijk geven we het biologisch leven meer mogelijkheden. De voet van de plant houden we vrij.

Workshop snoeien

Op **zaterdag 11 maart om 14 uur** begint onze jaarlijkse snoeiactiviteit. Dit jaar zijn we hiervoor weer welkom bij Blanche en Gust, **Rummenweg 172 in Herk-de-Stad**. De deelnamekosten bedragen 5 € per persoon. Onze gastheer en gastvrouw zullen zorgen voor koffie en versnaperingen tijdens het gezellig samenzijn. Je kan nog tot 8 maart inschrijven op onze website. Als je DCM MIX 2 of bladvoeding wenst, kan je dat daar bestellen.

Jaarvergadering van zaterdag 22 april 2023

Op zaterdag 22 april 2023 houden we onze jaarvergadering met het verslag van onze activiteiten van het voorbije werkjaar. We voorzien ook een overzicht van de toprozen van 2022. Daarbij horen we graag jouw ervaring over de nieuwste aanwinsten. Binnenkort geven we meer informatie, maar houd deze namiddag alvast vrij.

Wat weten we over bladvoeding? Enkele bedenkingen.

Heel lang geleden, toen ik nog op de schoolbanken mocht zitten, leerde ik dat planten de voedingsstoffen uit de grond opnamen via de haarwortels. En wat de leraar ons leerde, daar durfden we toen niets tegen in te brengen! Toen ik een tiental jaar geleden meer te weten kwam over bladvoeding, was ik dus heel sceptisch. Steeds meer tuiniers willen bladvoeding toepassen of doen het al. Is dit wel nuttig voor de planten? Is het wel nodig? Is het gebruik ervan verantwoord?

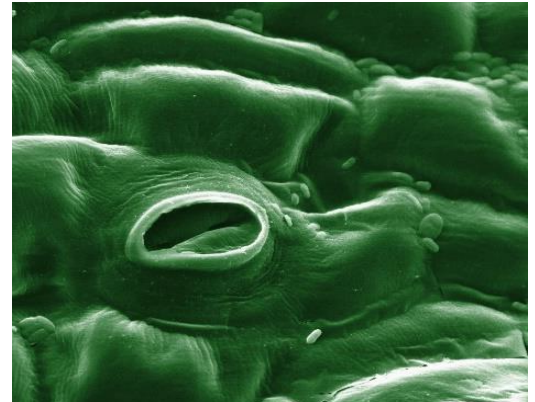
Het grootste deel van hun voeding nemen de planten op via de wortels. Enkel via de wortels nemen ze het belangrijkste voedingsbestanddeel op: **water**. Met dat water komen de hoofdvoedingsstoffen mee: stikstof, fosfor, kalium, zwavel, calcium, magnesium en de micronutriënten of sporenelementen zoals

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

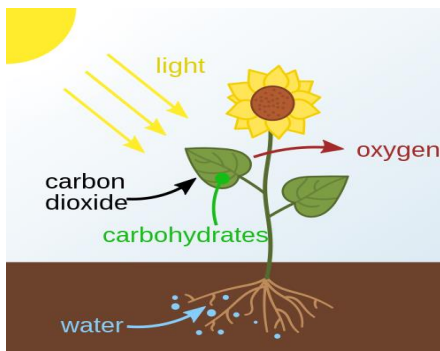
Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

boor, koper, zink, molybdeen, ijzer en mangaan. Het is dus verrijkt water. Elk van deze mineralen heeft specifieke functies bij de groei en bloei van de planten. De wortels worden geholpen bij de opname van voeding door de bodemschimmels, mycorrhizae, die zich hechten aan de wortels. Ze vormen een uitgebreid ondergronds netwerk en leveren in ruil koolhydraten, water en voedingsstoffen aan de roos.

Het blad heeft hoofdzakelijk twee functies: het aanmaken van de basisbouwstoffen door fotosynthese en de verdamping van water. Op het oppervlak van het blad, vooral onderaan, bevinden zich huidmondjes. Die kunnen zich openen of sluiten. Via open huidmondjes verdampt water, waardoor er in het blad onderdruk ontstaat. Hierdoor wordt water, via dunne vaatjes (xyleem) in wortels en stengels, uit de bodem omhoog gezogen. Vergelijk dit met het zuigen aan jouw favoriete drank met een rietje. Door de lucht in het rietje weg te zuigen, stroomt die drank in jouw mond. Als de huidmondjes gesloten zijn, blijft het vocht in de plant. Zo beschermen de planten zich tegen uitdroging.

Huidmondje van een tomatenblad. De werkelijke diameter is ongeveer 0,05 mm. (foto: wikipedia).

Fotosynthese (bron:Wikipedia)

De bouwstenen van de planten worden gemaakt door fotosynthese. Het fotosynthetische weefsel bevindt zich meestal aan de bovenzijde van het blad. Het bladgroen van de bladeren zit in chloroplasten. Dat zijn cellen, kleine fabriekjes, die met behulp van zonlicht met koolstofdioxide (CO_2 , uit de lucht via de huidmondjes) en water (uit de bodem via de wortels) koolhydraten aanmaken. Deze koolhydraten zijn samen met de meststoffen de bouwstenen van de planten. Planten nemen dus CO_2 op. Bomen doen dit beter dan rozen, maar alle beetjes helpen. Een 'afvalproduct' van fotosynthese is zuurstof. De zuurstof die nu in onze atmosfeer aanwezig is, werd vanaf de oertijd geproduceerd door planten en maakt het leven van mensen en dieren mogelijk.

Doorheen honderden eeuwen hebben de planten zich heel efficiënt ontwikkeld om verrijkt water vanuit de bodem via de wortels en het xyleem naar alle delen van de plant te brengen. Toch hebben onderzoekers rond het midden van de vorige eeuw ontdekt dat opname van voeding, toegediend via de bladeren veel sneller opgenomen wordt. Ze vonden dit door radioactief fosfor en kalium toe te voegen aan bladvoeding en die deeltjes te volgen met een geigerteller. Het bleek dat de toegevoegde elementen veel sneller door de planten stroomden dan deze die via de wortels kwamen. Dit opende een heel nieuw inzicht over de opname van meststoffen. De wetenschappers proberen dit nog altijd te begrijpen. Pas een tiental jaar geleden werden experimenten met bladvoeding gedaan op rozen **in serres** en die tonen aan dat bladvoeding inderdaad kan werken. Sommige rozenstruiken werden groter en kregen grotere bloemen, maar voor andere rozen merkten de onderzoekers geen verschil tussen de behandelde en niet behandelde rozen. Andere experimenten met *Rosa Damascena* tonen aan dat, na toepassing van

Rosa Damascena 'Celsiana'

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

bladvoeding met heel verdunde oplossingen van kopersulfaat, magnesiumsulfaat en zinksulfaat, de bloemen veel rijker zijn aan geurige oliën. Natuurlijk kiest men voor de proeven op rozen die een groot economisch belang hebben, bijvoorbeeld in de cosmetische industrie. Rozenolie is toch één van de duurste producten ter wereld.

Intussen is het duidelijk dat water, eventueel met voedingsstoffen, niet opgenomen wordt via de huidmondjes omdat de wanden ervan vetrijk en waterafstotend zijn. De wateropname gebeurt via heel kleine poriën die een diameter van een miljoenste van een millimeter hebben. De wanden van deze micro-openingen zijn negatief geladen, zodat positieve ionen zoals calcium (Ca^{+2}), magnesium (Mg^{+2}), kalium (K^{+}) en ammonium (NH^{+}) gemakkelijk kunnen instromen. Als de concentratie van negatief geladen deeltjes (fosfaationen (PO_4^{-3}), sulfaationen (SO_4^{-2}) en nitraationen (NO_3^{-})) voldoende hoog is, kunnen ze eventueel wel doordringen. Complexe organische moleculen (biostimulanten) kunnen er ook door op voorwaarde dat ze niet te groot zijn.

Bladvoeding, het vernevelen van voedingsstoffen over de bladeren van de rozen, wordt steeds meer populair bij rozenliefhebbers. Het lijkt een eenvoudige manier om tekorten snel weg te werken. Merk je bijvoorbeeld dat jouw plant een tekort heeft aan ijzer, dan sproei je een oplossing van ijzerchelaat over de bladeren. Voorwaarde is wel dat je zeker bent van dat specifiek tekort. Producten op basis van zeewier kunnen positieve effecten hebben. Ook plantengieren (netelgier, smeewortelgier), biologische producten, zijn voedend. We kunnen echter ook te veel voeding geven, waardoor de rozen te snel groeien en gevoeliger worden voor bepaalde ziekten. Totaal gek en weggegooid geld is het om verdunde oplossingen van vloeibare meststoffen te gebruiken als bladvoeding. Het feit dat steeds meer middelen beschikbaar zijn en gemakkelijk kunnen aangekocht worden via het web, brengt de tuinier in verleiding. Dat wordt extra gestimuleerd door de publiciteit.

Is bladvoeding efficiënter dan de voeding via de wortels? Een deel van de meststoffen toegediend aan de bodem blijft als verbindingen met elementen in de grond, of dient als voeding voor bacteriën of verdwijnt door uitspoeling in de natuur. Maar een groot deel wordt wel gebruikt voor de groei en bloei van de rozen. Een blad neemt ook maar een klein percentage op van de oplossing, waarmee het besproeid wordt. Het meeste vloeit er af of verdampt. Om dit laatste verlies te beperken, wordt door professionals de bladvoeding 's nachts toegediend. Ze doen die meestal meerdere keren met heel verdunde oplossingen. Uit onderzoek blijkt dat de bladeren maximaal 20 % van de toegediende voeding opnemen. Het wortelsysteem met de bodemschimmels functioneert goed bij koelere temperaturen en stuurt de voeding naar alle delen van de planten. Bladvoeding is effectiever tijdens de zomer, wanneer de planten goed in blad staan. Een deel van de voeding blijft in het blad zitten en stroomt niet naar heel de plant. Te veel bladvoeding veroorzaakt verbranding van het blad. Het is niet gemakkelijk om dit juist toe te passen. Bladvoeding is niet noodzakelijk beter dan de voeding via de bodem, maar kan positieve effecten hebben als de planten op de juiste en goed verzorgde bodem staan. **Bladvoeding kan de voeding via de wortels niet vervangen.** Bovendien moet bladvoeding doelgericht de tekorten aanpakken, met de juiste middelen. Na vaststelling aan welke micronutriënten er een tekort is, is bladvoeding die juist die tekorten wegwerkt nuttig. Om dit toe te passen doen bedrijven uitgebreide metingen van de kwaliteit van de grond en de eigenschappen van het bladweefsel. Dit is niet weggelegd voor de gewone tuinier.

Bladvoeding passen we enkel toe bij bewolkt weer. Zo vermijden we de verbranding van het blad. Enkel micronutriënten kunnen op een efficiënte wijze opgenomen worden via het blad. Indien de concentratie aan mineralen in de bladvoeding te groot is, kan je de groei storen en de plant beschadigen. Bladvoeding wordt toegepast om tekorten aan voeding op te vangen, maar kan bemesting via de bodem niet vervangen. Het kan een oplossing bieden voor een tijdelijk probleem. Bladvoeding is arbeidsintensief en misschien is het resultaat de inspanning niet waard.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

Meer lezen? [Foliar Feeding - Does it Work and Should Gardeners Use It? - Garden Myths](#)

Voor meer informatie over de voedingsstoffen voor planten verwijzen we naar de artikels in vorige nieuwsbrieven:

(april 2015) Natuurlijke of chemische meststoffen. Een beetje achtergrond over enkelvoudige meststoffen

(februari 2016) Rozen: planten en zeker niet vergeten om ze 'eten te geven'.

(januari 2018) Bodemmoeheid bij rozen.

(mei 2018) Hoe de bodemmoeheid van rozen overwonnen wordt.

(januari-februari 2019): Organische rozenmeststoffen.

(maart-april 2019) Over lava en lavameel.

Jos

Meerdaagse reis naar Friesland en Groningen van 30 juni tot 2 juli 2023

We verblijven in Hotel De Bonte Wever**** in Assen.

[De Bonte Wever | 4-Sterrenhotel | Kom Ontspannen en Genieten](#)

We genieten er van overnachtingen en telkens een uitgebreid ontbijt- en dinerbuffet. Zowel tijdens het avondmaal als tijdens een gezellige avond in de caféstraat van het hotel zijn de drankjes naar hartenlust. Ook kan er gratis gebruik gemaakt worden van het prachtige subtropische zwemparadijs van het hotel.

Kostprijs:

€ 395 per persoon als je een tweepersoonskamer deelt. Als je een kamer voor jou alleen wenst, kan dat mits een toeslag van € 59.

De eerste dag vertrekken we in Lummen om via Utrecht naar Assen te reizen. We brengen eerst een bezoek aan het bedrijf Interplant Rozen in Harmelen. Van hen ken je wel de moschatahybride 'Lavender Dream' of hun reeks persicahybriden Babylon Eyes. Daarna bezoeken we de rozentuin van het Kasteel de Haar en Huis Doorn, de laatste residentie van keizer Wilhelm II met de rozentuin, de Auguste Victoria Garten. We reizen daarna verder naar ons hotel in Assen.

Zaterdag 1 juli rijden we richting Friesland en worden we eerst rondgeleid in een kaasboerderij. Daarna bezoeken we de trots van Friesland: de kruidhof Hortus van Fryslan, waar we een grote verzameling rozen kunnen bewonderen. Daarna rijden we terug richting Groningen, dat ook bekend is om de grote hoeves, de borgen. Wij kiezen voor Verhildersum Borg. 's Avonds genieten we van de mogelijkheden die het hotel biedt.

Op zondag 2 juli plannen we 's voormiddags een bezoek aan het Rosarium Winschoten. In de vroege namiddag vertoeven we even in Stone Farm en later gaan we op visite in de tuin van Hennie Droste, een lid van de Nederlandse Rozenvereniging. We eten 's avonds samen in hotel **De Valk** in 's Hertogenbosch.

<https://www.kasteeldehaar.nl/plan-je-bezoek/praktische-informatie/>

<https://www.huisdoorn.nl/nl/museum-park/park/>

<https://www.kaasboerderijdedeelen.nl/>

<https://www.friesland.nl/nl/locaties/2052163377/botanische-tuin-van-fryslan-de-kruidhof>

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

<https://www.verhildersum.nl/nl/>

Je kan nog altijd inschrijven. Dat kan door op de hoofdpagina van onze website te klikken op het venster 'Meerdaagse reis Nederland'. Doe dit zo snel mogelijk en uiterlijk voor 30 maart 2023.

Boekbespreking

Rosenmedizin, een hebbeding

Jos Wijns

Een boek dat bij mij na enkele maanden nog niet op de boekenplank heeft gestaan, moet wel speciaal zijn. Dat wordt niet alleen verklaard door de bijzondere betekenis van de roos als koningin van de bloemen met vaak een delicate en verleidelijke geur. Ze is niet alleen mooi om naar te kijken maar ze bezit ook waardevolle bestanddelen die heilzaam zijn voor lichaam en geest. Zo heeft de rozenbottel de eigenschap om bloeddruk te verlagen, globullen met Damastroos hebben een positief effect op slijmvliesen en gewrichten, een rozenmasker van bloemblaadjes helpt tegen acne, en rozenolie gaat huidveroudering tegen. Alleen al de geur van de roos harmoniseert de geest, vermindert de eetlust en heeft een bevrijdend effect op zorgen en mijmeringen.

Met dit boek lees je veel over gezondheid bevorderende effecten van de bloem der bloemen.

Maar ook:

- de belangrijkste feiten over haar geschiedenis en teelt.
- geneeskrachtige rozenpreparaten zoals rozenthee, rozenwater, rozenolie enz.
- effectieve remedies en extra tips voor veelvoorkomende kwalen
- heerlijke recepten uit de rozenkeuken....

Prijs € 20

ISBN 978-3-86374-349-9

Rosen als Heilpflanzen

Enthüllung heilender Geheimnisse	54
Auf dem Weg zur Phytotherapie	54
Hagebutten in der Rosenmedizin	58
So geriet die Rosenmedizin ins Vergessen	61
Alte Heilpflanzen sind topmodern	62
Die vier wichtigsten Heilrosen	64
Schön und gesund sind sie alle	67
Homöopathische Therapien mit Rosen-Globuli	67
Feine Impulse für die Selbstregulierung	68
Keine Kanonen auf Spatzen	68
Hilfe für Seele, Haut oder Verdauung	70
Die Aromatherapie	70
Heilende Düfte der Rose	72
Das sollten Sie beachten	72
Vorsicht bei Internetkäufen	74
So heilt die Ayurveda-Medizin	75
Das erklärte Ziel ist die Prävention	75
Drei Doshas bestimmen, wer wir sind	76
100 Blüten fürs innere Gleichgewicht	78
Die Wirkung der Farben auf die Seele	80
Starke Farbenkraft	80
Beschwerdebilder und ihre Linderung	84

Hilfreiche Rosenmedizin

Krankheiten und Beschwerden lindern	92
Gesund werden auf natürlichem Weg	92
Von Akne bis Augenfältchen	93-98
Von Bauchschmerzen bis Burn-out	100-116
Von Cholesterinwerten über Darmflorastörungen bis Durchschlafstörungen	118-127
Von Erkältung über Fettverbrennung bis Frühjahrsmüdigkeit	129-135
Von Gelenkentzündungen bis Gicht	136-142
Von Hämorrhoiden über Hormoneller Haarausfall bis Hustenkrämpfe	143-158
Von Immunschwäche über Kalte Hände bis Kribbeln in Füßen, Händen, Beinen	160-171
Von Lärmstress über Magenverstimmung und Bauchgrummeln bis Muskelkater	173-190
Von Nackenschmerzen bis Nierenträgheit	192-201
Von Ohr-Ekzem über Parodontitis bis Steifer Hals	202-213
Von Scheidentrockenheit über Schwangerschaftsstreifen bis Steifer Hals	215-238
Von Taubheitsgefühlen bis Trockene Augen	239-244
Von Übergewicht bis Unterleibsschmerzen	245-250
Von Verbrennungen und Verbrühungen über Wetterfühligkeit bis Wintermüdigkeit	252-258

Schlemmen mit Rosengerichten

Rosenrezepte zum Nachbacken, Kochen oder Mixen	262
Gesunde Sattmacher	262-265
Süße Sünden	266-272
Feine Beigaben	273-278
Rosen-Superdrinks	279-283
Hier finden Sie weitere Hilfe	284
Quellenangaben	284
Rezepte	285
	286
	287

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

Rosa Damascena 'Kansalik'

Afternoon tea in eigen tuin. A spring garden tea party.

Een stijlvol gedekte theetafel

Een passend theeservies, fijn tafellinnen, stoffen servetten: dit alles geeft je gasten het gevoel dat ze welkom zijn. Vroege lentebloemen zoals magnolia of sering en een klein veldboekje op de tafel helpen hier ook aan mee. Of de eerste ontloken roos uit de tuin. Een zelfgebakken cake hoort hier natuurlijk ook bij.

Het recept vinden jullie hieronder, alsook het recept van de bloemengelei van paardenbloem. Beiden heb ik reeds uitgetest: aanraders.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

Recepten:

Matchacake

Ingrediënten (voor 10 personen):

180 g zachte ongezouten boter
180 g rietsuiker
3 grote eieren op kamertemperatuur, losgeklopt
180 g zelfrijzende bloem
9 g matcha (dan is de cake minder groen dan op de foto)
3 soeplepels melk

Bereiding:

Verwarm de oven voor op 180°. Mix de boter met de suiker tot een lichte, luchtige massa. Voeg $\frac{1}{4}$ van de losgeklopte eieren toe. Als het ei is opgenomen, voeg je de volgende hoeveelheid toe. Zeef de bloem samen met de matcha en spatel voorzichtig onder het beslag. Spatel de melk er eveneens onder. Giet het beslag in een ingevette vorm. Bak gedurende 35 minuten in een voorverwarmde oven.

Eventueel kun je er nog citroenbotercrème bij opdienen.

Noot: Matcha is een Japans poeder van groene thee. Na de pluk worden de theebladeren gestoomd en gedroogd en tot fijn poeder gemalen (zonder de stengels en de bladnerven). De heldergroene kleur wijst op verse matcha.

Bloemengelei van paardenbloem

De hoofdbloei van de paardenbloem valt in april-mei. Gelei van deze stralend gele bloemen wordt in de volksmond ook wel arme-mensen-honing genoemd. Serveer de gelei met een stukje cake of een warme scone!.

Ingrediënten:

Paardenbloemen
Geleisuiker (500 g op 1,5 l sap)
Sap van 1 citroen
Sap van 1 sinaasappel

Bereiding:

Pluk de paardenbloemen zonder steel als de bloemen helemaal open zijn. Snijd de bittere groene hals van de bloem. Doe de gele bloemblaadjes in een kookpot en overgiet ze met het sap van de citroen en de sinaasappel. Vul aan met water totdat de bloemen net onder water staan. Breng kort aan de kook en laat het mengsel 1 nacht trekken. Zeef het mengsel en breng aan de kook met geleisuiker. Giet in steriele potjes.

Smakelijk!!

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 23.2 maart-april 2023

Smaakt thee uit een porseleinen kopje lekkerder?

De modieuze rijke klasse in Victoriaans Engeland dronk thee uit een kopje van Chinees porselein. Dit porselein mocht in geen enkel voornaam huishouden ontbreken. Adellijke huishoudens lieten hun servies aan de andere kant van de wereld decoreren met hun familiewapen. De Chinese dominantie in de porseleinindustrie duurde tot Duitse deskundigen de formule ontdekten om porselein te maken. Wedgwood werd de drijvende kracht achter de industrialisatie ervan.

Oorspronkelijk werd melk toegevoegd aan de thee omdat de porseleinen kopjes niet bestand waren tegen de kokendhete vloeistof. Toen men erin slaagde beendermeel toe te voegen, braken de kopjes niet meer middendoor als er kokendhete thee in geschonken werd.

Vanaf de 18^e eeuw werd door de adellijke kringen eerst thee in het kopje gegoten (*tea in first = tif*) om aan te tonen hoe kwalitatief hoogstaand hun porselein wel was. De lagere klasse bleef eerst melk in hun kopje gieten (*milk in first = mif*) om te verhinderen dat hun goedkopere aardewerk zou barsten. Koningin Elisabeth II was een echte *tif*. In Engeland leeft de discussie nog steeds, *tif* of *mif*, het blijft een onopgeloste kwestie.

Berna

Bron: De theeroos, Valérie Hallin, Stichting Kunstboek 2019

'Winschoten' (foto: Ivan David)

Verantwoordelijke uitgever: Jos Rogiers
Werkten mee aan deze nieuwsbrief

Berna, Jos Wijns en Jos.

©voorzitter@rozenvrienden.be